

БМО 2006

1. Нека a, b и c се позитивни реални броеви. Докажи, дека

$$\frac{1}{a(1+b)} + \frac{1}{b(1+c)} + \frac{1}{c(1+a)} \geq \frac{3}{1+abc}.$$

Решение. Со смените $abc = k^3$, $a = \frac{ky}{x}$, $b = \frac{kz}{y}$, $c = \frac{kx}{z}$, за $k, x, y, z > 0$ неравенството го добива видот $\frac{x}{ky+k^2z} + \frac{y}{kz+k^2x} + \frac{z}{kx+k^2y} \geq \frac{3}{k^3+1}$. Од неравенството на Коши-Буњаковски-Шварц следува

$$\begin{aligned} \frac{x}{ky+k^2z} + \frac{y}{kz+k^2x} + \frac{z}{kx+k^2y} &\geq \frac{(x+y+z)^2}{x(ky+k^2z)+y(kz+k^2x)+z(kx+k^2y)} \\ &= \frac{(x+y+z)^2}{(k^2+k)(xy+yz+zx)} \geq \frac{3}{k^2+k} \geq \frac{3}{k^3+1}, \end{aligned}$$

бидејќи $(x+y+z)^3 \geq 3(xy+yz+zx)$ и $k^2+k \leq k^3+1$. Знак за равенство важи ако и само ако $x=y=z$ и $k=1$, т.е. $a=b=c=1$.

2. Даден е триаголник ABC и права m која ги сече страните AB и AC соодветно во точките D и F , и продолжението на страната BC во точката E така што C е меѓу B и E . Трите прави кои минуваат низ точките A, B, C и се паралелни со m по вторпат ја сечат кружницата опишана околу триаголникот ABC соодветно во точките A_1, B_1, C_1 . Докажи дека правите A_1E, B_1F, C_1D се сечат во една точка.

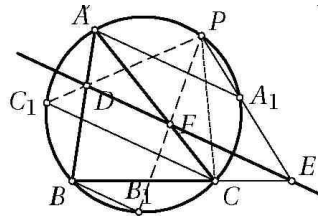
Решение. Нека правата A_1E по вторпат ја сече опишаната кружница околу $\triangle ABC$ во точката P . Тогаш

$$\angle EPC = \angle A_1PC = \angle A_1AC = \angle EFC,$$

па затоа четириаголникот $EPFC$ е тетивен. Сега

$$\angle FPC = \angle FEC = \angle B_1BC = \angle B_1PC,$$

па затоа точката P лежи на правата B_1F . Аналогно P лежи на правата C_1D .

3. Определи ги сите подредени тројки (m, n, p) позитивни рационални броеви такви што броевите $m + \frac{1}{np}$, $n + \frac{1}{pm}$, $p + \frac{1}{mn}$ се цели.

Решение. Да означиме $a = mnp$. Броевите $\frac{a+1}{mn}$, $\frac{a+1}{np}$, $\frac{a+1}{pm}$ се цели, па затоа и нивниот производ $\frac{(a+1)^3}{a^2} = k$ е цел број. Значи, a е решение на равенката

$$x^3 + (3-k)x^2 + 3x + 1 = 0.$$

Оттука следува дека ако $a = \frac{q}{r}$, ($q, r \in \mathbb{N}$, $\text{NZD}(q, r) = 1$), тогаш $q, r \mid 1$, па затоа $a = 1$. Според тоа, $a + 1 = 2a = 2mnp$, па затоа $2p = \frac{a+1}{mn}$ е цел број. Аналогно $2m$ и $2n$ се цели броеви, па бидејќи $2m \cdot 2n \cdot 2p = 8$, единствени решенија (m, n, p) се тројките $(1, 1, 1)$, $(1, 2, \frac{1}{2})$ и $(4, \frac{1}{2}, \frac{1}{2})$ со нивните пермутации.

4. Нека m е природен број. Определи ги сите природни броеви a за кои низата дефинирана со $a_0 = a$ и

$$a_{n+1} = \begin{cases} \frac{a_n}{2}, & \text{ако } a_n \text{ е парен,} \\ a_n + m, & \text{ако } a_n \text{ е непарен,} \end{cases}$$

за $n = 1, 2, 3, \dots$ е периодична, со период (сегмент кој периодично се повторува) од видот $a_0, a_1, \dots, a_k$, за некој k .

Решение. Ако m е парен број, тогаш низата не е периодична. Навистина, за $a = 2^r k$, $2 \nmid k$ имаме $a_r = k$ и $a_{r+i} = k + im$, за $i > 0$.

Нека m е непарен и нека a_k е најмалиот член на низата. Јасно, $2 \nmid a_k$, па затоа $a_{k+1} = a_k + m$ и $a_{k+2} = \frac{a_k + m}{2} \geq a_k$, па затоа $a_k \leq m$. Со едноставна индукција се покажува дека по a_k нема непарни членови на низата поголеми од m и парни членови на низата поголеми од $2m$. Според тоа, ако низата $\{a_n\}$ е чисто периодична, тогаш $a \in S = \{1, 2, \dots, m, m+1, m+3, \dots, 2m\}$.

Од друга страна, за $a \in S$ сите членови на низата припаѓаат на множеството S , па затоа низата е периодична почнувајќи од некоја точка. Уште повеќе, ако $a_k = a_l$ за $l < k$, тогаш лесно се докажува дека мора да важи $a_{k-1} = a_{l-1}$ итн., па затоа низата е периодична почнувајќи од a_0 .